

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

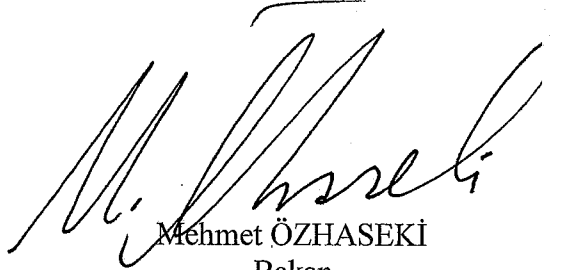
Sayı :30824082-610 —8611 610
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

25 Ocak 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet ÖZHASEKİ
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/5060
ÇK 21

**AĞRI MİLLETVEKİLİ
SAYIN NEJLA DEMİR'İN
TBMM 7/5060 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Ülkemizin doğal kaynaklarını koruma, kentimize, yaşam alanlarımıza sahip çıkma ve çevre duyarlılığını artırma amacıyla büyük önem taşıyan bir meseleyi Meclis gündemine getirmek istiyoruz. Ağrı ilimizin Diyadin ilçesi'nde faaliyet gösteren Koza Altın İşletmeleri AŞ. tarafından gerçekleştirilen "Altın ve Gümüş Projesi" adı altındaki maden çalışmaları, bölgede ciddi bir ekolojik yıkıma neden olmuş ve bu durum kamuoyunda büyük endişe yaratmıştır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu ve Ekolojik Değerler; Söz konusu projenin yürütüleceği alanlar için hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu'nda, bölgede 218 farklı bitki türünün bulunduğu, bu bitkilerden 7'sinin endemik, 3'ünün nadir bulunan türler olduğu ve 16 farklı sürüngen türünün de tespit edildiği belirtilmiştir. Bu bilgiler, bölgenin biyolojik çeşitliliği açısından ne kadar zengin olduğunu göstermektedir. Ancak, bu değerli ekosistemi koruma çabalarına rağmen, siyanürlü maden araması için izin verilmiştir.

Jeotermal Kaynak Arama Çalışmaları: Bu çerçevede, son olarak Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) tarafından Diyadin ilçemize bağlı Hacıhalit Köyü'nde sıcak su arama çalışmaları başlatılmıştır. Proje kapsamında, köyde bir adet sondaj yapılması planlanmaktadır. Proje maliyeti yaklaşık 10 milyon TL olarak hesaplanırken, açılacak sondaj kuyusunun 2 bin 750 metre derinliğinde olması beklenmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Söz konusu "Altın ve Gümüş Projesi"nin çevresel etkileri ve ekolojik yıkımı hakkında hangi önlemler alınmıştır?
- 2- ÇED Raporu'nda belirtilen ekolojik değerlerin korunması için hangi adımlar atılmıştır?
- 3- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu'na rağmen neden siyanürlü maden aramasına izin verilmiştir ve bu kararın çevre açısından potansiyel etkileri değerlendirilmiş midir?
- 4- Hacıhalit Köyü'nde başlatılan sıcak su arama çalışmalarının kapsamı nedir ve bu çalışmanın çevresel etkileri ve ekosisteme olan potansiyel etkileri hakkında nasıl bir değerlendirme yapılmıştır?
- 5- Köy sakinleri ve bölge halkı, bu çalışmanın kapsamı ve amacı konusunda nasıl bir bilgilendirme almıştır ve çalışmanın halkla iletişim ve katılım süreçleri nasıl işlemektedir?

- 6- Doğal kaynaklarımızı korumak yerine, ekosistemin ve kentlerimizin maden şirketlerine peşkeş çekilmesinin gerekçesi nedir?
- 7- Kentimizin doğal kaynaklarını koruma konusunda ne gibi projeleriniz bulunmaktadır?
- 8- Bölgedeki su kaynaklarında ve canlı türlerinde kalıcı bir hasar bırakacak olan Altın ve Gümüş Projesi'nin iptal edilmesine ilişkin herhangi bir girişimde bulunacak mısınız?

CEVAPLAR

Ağrı İli, Diyadin İlçesi, Mollakara Köyü Mevkii'nde yapılması planlanan Mollakara Altın ve Gümüş Açık Ocağı, Cevher Zenginleştirme Tesisi (Yığın Liç Alanı, ADR Ünitesi, Kırma Eleme Tesisi) Revizyon Projesi'ne ait Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) başvuru dosyasının Bakanlığımıza sunulmasından itibaren halkın katılımı toplantısı başta olmak üzere toplantılar yapılarak, ulusal ve yerel gazetelerde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Raporu'nun tarihi ve yeri ile ilgili duyurular yapılmış, ayrıca etkilenmesi muhtemel halkın olduğu yerlerde ÇED Raporu'nun tüm süreçleri ile ilgili ilana çıkarılarak gerek Ağrı Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü gerekse Bakanlığımız internet sitesinde yayımlanmıştır.

Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından yapılması planlanan Mollakara Altın ve Gümüş Açık Ocağı Cevher Zenginleştirme Tesisi (Yığın Liç Alanı, ADR Ünitesi, Kırma Eleme Tesisi) Revizyon Projesi'nin, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde kurum ve kuruluşların olumlu görüşleri alınmıştır. Mollakara Köyü Mevkii'ndeki proje sahasında ilk biyolojik çeşitlilik çalışmaları 2010 yılında Hacettepe Üniversitesi hocaları tarafından yapılmış, 2020 ve 2021 yıllarında bu çalışmalar güncellenmiştir. Faaliyetin ekosisteme etkisi ve alınacak önlemler detaylı olarak Nihai ÇED Raporu'nda yer almaktadır. Ayrıca, proje sahaları orman sayılan alanlar içerisinde kalmamaktadır.

Maden sahalarına ruhsat verme yetkisi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) uhdesinde yer almaktadır. Bununla birlikte, maden arama faaliyetlerinde siyanür kullanılmamaktadır. Söz konusu proje maden arama faaliyeti olmayıp, maden cevherinin yığın liç yöntemi ile zenginleştirilmesini kapsamaktadır. Sadece Altın ve Gümüş Madeni Zenginleştirme Tesisleri'nde tüm dünyada uygulanan yöntem olan siyanürle zenginleştirme yer almaktadır. Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) Raporu'nda bu yöntemle ilgili alınacak önlemlere ve taahhütlere yer verilmiştir.

Hacıhalit Köyü'nde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)) tarafından jeotermal kaynak arama amaçlı planlanan arama faaliyeti için Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin Ek-2 Listesi kapsamında hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası ile Ağrı Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'ne başvuru yapılmış ve 20.09.2023 tarihinde "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.